

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФІЇ, ІСТОРІЇ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ІСТОРІЇ, ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ТА ФІЛОСОФІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК 10. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ
В ГРОМАДЯНСЬКІЙ ТА ІСТОРИЧНІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ**

Освітньо-професійна програма:	Середня освіта (Історія та правознавство)
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Спеціальність:	014.03 Середня освіта (Історія громадянська освіта)
Галузь знань:	01 Освіта/Педагогіка

Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційні технології навчання в громадянській та історичній освітній галузі» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Історія та правознавство) зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта), галузь знань 01 Освіта/Педагогіка.

Розробник: кандидат педагогічних, доцент, доцент кафедри історії, теорії держави і права та філософії Левдер Андрій Іванович

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри історії, теорії держави і права та філософії

Протокол № 1 від «27» 08. 2024 року

Завідувач кафедри Гиммер: доц. Лопатська Н. М.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми Середня освіта (Історія та правознавство) зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта), галузь знань 01 Освіта/Педагогіка.

Гарант освітньої програми Гиммер: Лопатська Н. М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету географії, історії та туризму.

Протокол № 1 від «27» 08. 2024 року

Голова Яковчук О.В. (Яковчук О.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Обов'язковий освітній компонент	
Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) Освітня програма: «Середня освіта (Історія та правознавство)»	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)	20 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	8 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	74 год.
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування в майбутніх учителів громадянської та історичної освітньої галузі умінь та навичок орієнтуватися в концептуальних положеннях інноваційних педагогічних технологій, компетентісно-діяльнісного підходу Нової української школи (НУШ), розвиток готовності до впровадження сучасних технологій у практику основної школи, зокрема під час проведення уроків з історії та правознавства.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- формувати уявлення про інноваційні технології навчання громадянської та історичної освітньої галузі;
- розглянути систему інноваційних методичних методів, прийомів і засобів навчання учнів в закладах загальної середньої освіти;
- опанування способами і прийомами впровадження інновацій в освітній процес;
- визначити основні напрями формування й розвитку пізнавальних та творчих здібностей школярів на уроках у процесі використання інноваційних технологій навчання громадянської та історичної освітньої галузі;
- застосовувати набуті знання, навички та вміння в самостійній педагогічній діяльності.

Результатом навчання за дисципліною є набуття студентами відповідно до освітньо-професійної програми таких **компетентностей: ЗК (загальні компетентності), ФК (фахові компетентності):**

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК4. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

ФК5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.

ФК9. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учасника освітнього процесу, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

ФК10. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

Результати навчання за дисципліною

Опанувавши дисципліну «Інноваційні технології навчання в громадянській та історичній освітній галузі», студенти повинні володіти такими **програмними результатами навчання:**

РН1. Застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності: з історії, правознавства, методики навчання історії та методики навчання правознавства) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблювати знання з предметної області.

РН2. Використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

РН6. Визначати, аналізувати та характеризувати педагогічні інновації, демонструвати вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.

РН8. Демонструвати уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов освітнього процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.

РН9. Називати і аналізувати шляхи мотивації учнів до саморозвитку, демонструвати вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.

РН10. Демонструвати уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу.

РН17. Здатність до практичного застосування нових ідей, пропозицій, освітніх практик з метою цілеспрямованого вдосконалення, безперервного і самоорганізованого навчання.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади інноваційної дидактики.

Тема 1. Предмет і завдання курсу. Інновації в ЗЗСО.

Предмет, завдання та структура курсу. Нормативно-правова база та історіографія. Педагогічні технології: сутність, особливості, класифікація. Характеристика громадянської та історичної освітньої галузі в ЗЗСО (за Державним стандартом базової середньої освіти).

Література: основна [1, 2, 4, 9, 14, 15, 20, 21], допоміжна [36, 38, 39, 46, 54].

Тема 2. Теоретичні основи педагогічних систем і технологій.

Загальне поняття про педагогічну систему. Класи педагогічних технологій. Традиційні технології навчання: мета, засоби, позитивні здобутки і межі застосування. Особливості інноваційних технологій навчання (ІТН). Гуманістична педагогіка в ХХІ ст. Особистісно орієнтований підхід, технології розвивального навчання і навчання шляхом співпраці.

Література: основна [2, 4, 10, 13, 14, 15, 20, 27], допоміжна [37, 38, 48, 49, 54, 55].

Тема 3. Особливості інноваційної педагогічної діяльності.

Сутність інноваційної педагогічної діяльності. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та шляхи їх подолання. Управління інноваційною педагогічною діяльністю. Особистісно орієнтована технологія і технологія формування творчої особистості. Вплив на розвиток інноваційних технологій навчання сучасного ресурсного забезпечення освітнього процесу.

Література: основна [2, 4, 10, 13, 14, 15, 20, 35], допоміжна 36, 37, 40, 47-49, 55].

Тема 4. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності.

Концепція оновлення підготовки майбутніх фахівців на основі застосування інноваційних технологій. Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість педагога. Структура готовності до інноваційної педагогічної діяльності. Поняття безпечного та інклюзивного середовища.

Література: основна [2, 4, 9, 13-15, 20-22, 32], допоміжна [38, 39, 46, 48, 55].

Змістовий модуль 2. Практичні аспекти інноваційних технологій навчання предметів ГІОГ

Тема 5. Ігрові навчальні технології в системі вивчення громадянської та історичної освітньої галузі.

Мета, завдання та функції дидактичної гри в освітньому процесі. Різні підходи до класифікації дидактичних ігор. Навчальні ігри на уроках історії, громадянської освіти та

правознавства. Моделювання структури уроку на основі доцільного поєднання ігрової і навчальної діяльності.

Література: основна [2, 4, 5, 8, 14, 15, 16], допоміжна [41, 42, 49, 50, 54].

Тема 6. Технологія диференційованого навчання школярів.

Диференціація як засіб здійснення індивідуального підходу до організації навчальної діяльності. Види диференціації та умови її реалізації уроках. Дидактичні можливості диференційованої групової навчальної діяльності учнів в ЗЗСО. Моделювання структури уроків історії та правознавства з елементами диференціації на різних етапах уроку.

Література: основна [2, 4, 5, 8, 14, 15, 16], допоміжна [41, 42, 49, 50, 54].

Тема 7. Технологія інтерактивного навчання.

Взаємодія вчителя і учнів у освітньому процесі як педагогічна проблема. Спілкування і співробітництво учнів на уроці – один з головних принципів формування особистості в системі розвивального навчання. Впровадження інтерактивних методів на уроках. Використання інтерактивних прийомів навчання на уроках громадянської та історичної освітньої галузі.

Література: основна [1, 4, 5, 10, 11, 18, 19, 23, 25], допоміжна [40, 43, 44, 52].

Тема 8. Технологія розвитку критичного мислення.

Основні завдання програми, створення середовища для навчання. Моделювання структури уроку з елементами критичного мислення. Методика роботи з історичними джерелами в умовах дослідницького навчання. Місце та роль шкільного підручника історії в умовах дослідницького навчання.

Література: основна [1, 4, 5, 10, 11, 18, 19, 23, 25], допоміжна [36, 40, 43, 44, 54].

Тема 9. Організація дослідницької діяльності на уроках історії.

Актуальність педагогічних технологій розвитку творчих якостей особистості. Роль дослідницької діяльності в процесі розвитку особистості. Розроблення методичної моделі дослідницької діяльності в навчальному закладі. Напрямки дослідницької діяльності учнів у процесі навчання історії України.

Література: основна [1, 3, 5, 11, 14-16, 23, 28], допоміжна [43-45, 52, 54].

Тема 10. Інформаційні технології в інноваційній педагогіці.

Форми застосування ІКТ у навчанні. Цифрові освітні ресурси, їх класифікація та застосування. Програмоване навчання. Інноваційні технології навчання на основі використання мультимедійного контенту. Технології дистанційного навчання. Змішане навчання.

Література: основна [1, 4, 5, 14, 15, 17, 20, 26], допоміжна [36, 39, 42, 48, 55].

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади інноваційної дидактики.												
Тема 1. Предмет і завдання курсу. Інновації в ЗЗСО.	9	2	1	-	-	6	9	1	1	-	-	7
Тема 2. Теоретичні основи педагогічних систем і технологій.	9	2	1	-	-	6	9	-	1	-	-	8
Тема 3. Особливості інноваційної педагогічної діяльності.	9	2	1	-	-	6	9	1	1	-	-	7
Тема 4. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності.	9	2	1	-	-	6	9	1	1	-	-	7
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти інноваційних технологій навчання предметів ГЮГ												
Тема 5. Ігрові навчальні технології в системі вивчення громадянської та історичної освітньої галузі.	9	2	1	-	-	6	9	1	1	-	-	7
Тема 6. Технологія диференційованого навчання школярів.	9	2	1	-	-	6	9	1	1	-	-	7
Тема 7. Технологія інтерактивного навчання.	9	2	1	-	-	6	9	-	1	-	-	8
Тема 8. Технологія розвитку критичного мислення.	9	2	1	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 9. Організація дослідницької діяльності на уроках історії.	9	2	1	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 10. Інформаційні технології в	9	2	1	-	-	6	9	1	1	-	-	7

інноваційній педагогіці.												
Усього	90	20	10	-	-	60	90	8	8	-	-	74

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/заочна
1	Особливості інноваційної педагогічної діяльності.	2/1
2	Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності.	2/2
3	Технологія інтерактивного навчання.	2/2
4	Організація дослідницької діяльності на уроках історії.	2/2
5	Інформаційні технології в інноваційній педагогіці.	2/1
	Разом	10/8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/заочна
1	Види інновацій в освіті та їх класифікація	3/4
2	Особливості інноваційної педагогічної діяльності	3/3
3	Педагогічні технології: сутність, особливості, класифікація	3/4
4	Генезисний підхід у дослідженні інновацій в освіті	3/4
5	Вплив на розвиток інноваційних технологій навчання сучасного ресурсного забезпечення освітнього процесу	3/4
6	Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності	3/4
7	Характеристика громадянської та історичної освітньої галузі (за Державним стандартом базової середньої освіти)	3/4
8	Компетентісно та особистісно орієнтоване навчання школярів	3/4
9	Застосування ігрової технології навчання на уроках	3/3
10	Технологія диференційованого навчання школярів	3/4
11	Технологія розвивального навчання	3/4
12	Технології проблемного навчання та розвитку творчої особистості	3/3
13	Технологія організації навчальної проєктної діяльності	3/4
14	Застосування на уроках історії та правознавства технології розвитку критичного мислення	3/3
15	Технологія організації групової навчальної діяльності школярів	3/4
16	Інформаційно-технологічні аспекти інноваційного освітнього середовища.	3/3
17	Цифрові освітні ресурси, їх класифікація та застосування	3/4
18	Організація дослідницької діяльності на уроках історії	3/4
19	ІТН в організації пізнавальної діяльності здобувачів освіти	3/3
20	ІТН у вітчизняній педагогічній практиці	3/4
	Разом	60/74

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для опрацювання тем дисципліни	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади інноваційної дидактики.				
Тема 1. Предмет і завдання курсу. Інновації в ЗЗСО.	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної №1.	Представлення анотованого матеріалу. Усне опитування.	основна [2,3,4,7,9,12,15, 18,23], допоміжна [25,26,32,33,37], інформаційні ресурси [1-12]	6
Тема 2. Теоретичні основи педагогічних систем і технологій.	Самостійне опрацювання лекційного матеріалу.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [2,3,4,7,9,12,15, 18,23], допоміжна [25,26,32,33,37, 40,45].	6
Тема 3. Особливості інноваційної педагогічної діяльності.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичної №2	Здача виконаних практичних завдань. Усне опитування.	основна [3,4,7,8,9,12,15], допоміжна [27,30,35,41,44], інформаційні ресурси [1-3].	6
Тема 4. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності.	Анотація матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів.	Представлення анотованого матеріалу. Тести.	основна [1,4,7,8,10,12,13 ,15,20,23] допоміжна [25,27,28,40,41, 46]	6
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти інноваційних технологій навчання предметів ГЮГ				
Тема 5. Ігрові навчальні технології в системі вивчення громадянської та історичної освітньої галузі.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичної №3	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [3,4,7,8,10,12,13 ,15] допоміжна [24,32,40,41,45], інформаційні ресурси [1-12]	6
Тема 6. Технологія диференційованого навчання школярів.	Опрацювання лекційного матеріалу.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [1,3,6,8,10,12,23] допоміжна [24,25,27,32,41].	6
Тема 7. Технологія інтерактивного навчання.	Опрацювання лекційного матеріалу.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [2,3,4,5,12,14] допоміжна [32,36,40,41,43]	6
Тема 8. Технологія розвитку критичного	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичної №4	Представлення анотованого матеріалу. Усне опитування.	основна [2,3,4,5,12,14,18 ,20] допоміжна [32,36,40,41,43],	6

мислення.			інформаційні ресурси [1-12]	
Тема 9. Організація дослідницької діяльності на уроках історії.	Анотація матеріалу за темою.	Здача виконаних практичних завдань.	основна [2,3,4,5,12,14,18,20] допоміжна [32,36,40,41,43], інформаційні ресурси [1-12]	6
Тема 10. Інформаційні технології в інноваційній педагогіці.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичної №5	Представлення анотованого матеріалу. Тести	основна [2,3,4,5,12,14,18,20] допоміжна [32,36,40,41,43], інформаційні ресурси [1-12]	6

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання сприяють кращому засвоєнню здобувачами матеріалу з навчальної дисципліни «Інноваційні технології навчання в громадянській та історичній освітній галузі» та формуванню у них навичок та вмінь самостійно одержувати додаткові знання.

Індивідуальні завдання виконувати відповідно до тем самостійної роботи на с. 8.

Підготовка доповідей або презентацій як форма індивідуальних завдань з навчальної дисципліни передбачає дослідження основних питань програмного матеріалу.

Оцінка доповіді враховує ступінь розкриття теми, обсяг використаної літератури, змістовність викладення фактів, рівень самостійності міркувань. Важливо, щоб реферат, презентація або проєкт були виконані відповідно до теми, повністю розкривали проблему дослідження та не порушували норм академічної доброчесності.

Перелік індивідуальних завдань

1. Педагогічні технології: сутність, особливості, класифікація.
2. Характеристика громадянської та історичної освітньої галузі в ЗЗСО (за Державним стандартом базової середньої освіти).
3. Класи педагогічних технологій: зміст, роль, значення.
4. Традиційні технології навчання: мета, засоби, позитивні здобутки і межі застосування.
5. Особливості інноваційних технологій навчання (ІТН).
6. Гуманістична педагогіка в ХХІ ст.
7. Інноваційна педагогічна діяльність.
8. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та шляхи їх подолання.
9. Особистісно орієнтована технологія і технологія формування творчої особистості.
10. Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість педагога.
11. Навчальні ігри на уроках історії, громадянської освіти та правознавства.
12. Види диференціації та умови її реалізації уроках у ЗЗСО.
13. Дидактичні можливості диференційованої групової навчальної діяльності учнів в ЗЗСО.
14. Моделювання структури уроків історії та правознавства з елементами диференціації на різних етапах уроку.
15. Використання інтерактивних прийомів навчання на уроках громадянської та історичної освітньої галузі.
16. Методика роботи з історичними джерелами в умовах дослідницького навчання.
17. Місце та роль шкільного підручника історії в умовах дослідницького навчання.
18. Роль дослідницької діяльності в процесі розвитку особистості.
19. Програмоване навчання.

20. Інноваційні технології навчання на основі використання мультимедійного контенту.

8. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни «Інноваційні технології навчання в громадянській та історичній освітній галузі» застосовуються наступні методи навчання:

- словесні методи навчання, пояснювально-ілюстративний метод із використанням мультимедійних презентацій під час викладу лекційного матеріалу;
- бесіда з елементами дискусії, ситуативний підхід, бесіда за «круглим столом», «питання-відповідь»;
- проблемно-пошуковий та евристичний (диспут) методи навчання;
- дослідницький метод під час виконання самостійної роботи;
- практичні методи навчання: вправи, задачі, кейси, есе тощо;
- наочні методи навчання: демонстрація, ілюстрація, презентація, навчальні фільми, використання Jamboard, відеолекції.

9. Методи контролю

При вивченні студентами курсу «Інноваційні технології навчання в громадянській та історичній освітній галузі» застосовуються такі методи контролю:

- поточне (усне) опитування, дискусійне обговорення проблем на практичних заняттях;
- поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів, експрес-контролю тощо, перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань тощо;
- контроль самостійної роботи, представлення презентацій;
- індивідуальне та фронтальне опитування;
- поточне тестування;
- аналіз та оцінювання результатів навчання;
- тестовий підсумковий контроль.

10. Питання гарантованого рівня знань здобувачів вищої освіти

1. Предмет і завдання курсу. Інновації в ЗЗСО.
2. Теоретичні основи педагогічних систем і технологій.
3. Технологія як наука про майстерність.
4. Аналіз педагогічних технологій в історичному аспекті.
5. Особливості інноваційної педагогічної діяльності.
6. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності.
7. Практичні аспекти інноваційних технологій навчання предметів ПГОГ.
8. Формування ключових та предметних освітніх компетентностей НУШ.
9. Ігрові навчальні технології в системі вивчення громадянської та історичної освітньої галузі.
10. Технологія диференційованого навчання школярів.
11. Технологія інтерактивного навчання.
12. Технологія розвитку критичного мислення.
13. Організація дослідницької діяльності на уроках історії.
14. Інформаційні технології в інноваційній педагогіці.
15. Види інновацій в освіті та їх класифікація.
16. Особливості інноваційної педагогічної діяльності.
17. Педагогічні технології: сутність, особливості, класифікація.
18. Генезисний підхід у дослідженні інновацій в освіті.
19. Вплив на розвиток інноваційних технологій навчання сучасного ресурсного забезпечення освітнього процесу.
20. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності.

21. Характеристика громадянської та історичної освітньої галузі (за Державним стандартом базової середньої освіти).
22. Змістове наповнення громадянської та історичної освітньої галузі.
23. Компетентісно та особистісно орієнтоване навчання школярів.
24. Застосування ігрової технології навчання на уроках.
25. Різні підходи до класифікації дидактичних ігор.
26. Технологія диференційованого навчання школярів.
27. Технологія розвивального навчання.
28. Технології проблемного навчання та розвитку творчої особистості.
29. Технологія організації навчальної проєктної діяльності.
30. Застосування на уроках історії та правознавства технології розвитку критичного мислення.
31. Технологія розвитку критичного мислення.
32. Технологія організації групової навчальної діяльності школярів.
33. Інформаційно-технологічні аспекти інноваційного освітнього середовища.
34. Цифрові освітні ресурси, їх класифікація та застосування.
35. Організація дослідницької діяльності на уроках історії.
36. ІТН в організації пізнавальної діяльності здобувачів освіти.
37. ІТН у вітчизняній педагогічній практиці.
38. Взаємодія вчителя і учнів у освітньому процесі як педагогічна проблема.
39. Спілкування та співробітництво учнів на уроці.
40. Особливості сучасних педагогічних технологій.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий контроль залік	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	40	100

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	зараховано

82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставлені питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабе їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	не зараховано
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	

12. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни включає:

1. Підручники, посібники, періодика.
2. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі і для самостійного вивчення в електронному вигляді (навчальна платформа moodle).
3. Завдання та методичні рекомендації до виконання практичних робіт (навчальна платформа moodle).
4. Мультимедійний супровід до тем з курсу (навчальна платформа moodle).
5. Пакети тестових завдань для підсумкового контролю (навчальна платформа moodle).

13. Рекомендована література

Основна

1. Державний стандарт базової середньої освіти. 2020. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoi-serednoyi-osviti-i300920-898>
2. Quality history education in the 21st century – Principles and guidelines. URL: <https://rm.coe.int/prems-108118-gbr-2507-quality-history-education-web-21x21/16808eace7>
3. Андрущенко, В. Педагогіка миру: актуальність теорії та практики. *Вища освіта України*. 2014. № 2. С. 5–12. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/17569>
4. Бочарова А. П. Використання сучасних інноваційних технологій на уроках історії та правознавства. *Всеосвіта*. 2022. URL: <https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-sucasnih-innovacijnih-tehnologij-na-urokah-istorii-ta-pravoznavstva-188492.html>
5. Віртуальна та доповнена реальність: як нові технології надихають вчитися. URL: <https://osvitoria.media/opinions/virtualna-ta-dopovnena-realist-yakoyu-mozhe-butysuchasnaosvita/>
6. Галицька-Дідух. Актуальні проблеми викладання педагогічних дисциплін: формування інтерактивного онлайн середовища. *Академічні візії*. 2023. №19. URL: <https://academyvision.org/index.php/av/article/view/384>
7. Давидюк Р. П., Старжець В. І. Організація дослідницького навчання в процесі професійної підготовки майбутніх вчителів історії. *Педагогічні науки: теорія та практика*. 2024. № 2. С. 56–62. URL: <https://doi.org/10.26661/2786-5622-2024-2-08>
8. Дмитренко В. Г. Сучасний урок: модульна технологія навчання URL: <https://www.schoollife.org.ua/637-2019/>
9. Дмитренко К. А. Звичайні форми роботи – новий підхід: розвиваємо ключові компетентності: метод. посіб. Х.: ВГ «Основа», 2018. 119 с.
10. Зелінська М. Скрайбінг: широкі можливості, високі результати. *На шляху до Нової української школи. Зб. наук. пр.* 2019. С. 49–50.
11. Інноваційний формат сучасного уроку з історії (методичні рекомендації). / Укладачі: Добржанський О.В., Богачик Т.С. Чернівці: Технодрук, 2021. 32 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua>
12. Інноваційні педагогічні технології: посібник / за ред. О. І. Огієнко. Київ: Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих НАПН України, 2016. 314 с.
13. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти / за наук. ред. Л. З. Ребухи. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 143 с.
14. Кінд-Войтюк Н. Сучасний вчитель історії та інформаційно-комунікаційна компетентність на уроках у Новій українській школі. *Літопис Волині*. 2021. Вип. 24. С. 103–107. URL: <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2021.24.17>
15. Косенко Ю. М. Формування історичних уявлень у дітей з інтелектуальними порушеннями. *Inclusion and Diversity*. 2024. № 3. С. 39–48. URL: <https://doi.org/10.32782/inclusion/2024.3.7>
16. Кришмарел В. Ю., Малієнко Ю. Б., Мацейків Т. І., Ремех Т. О. Актуальні питання компетентісно орієнтованої методики навчання історії та громадянської освіти в ліцеї: методичний посібник. Київ: КОНВІ ПРИНТ, 2021. 334 с.
17. Марченко С., Іванова Т., Гевко О. Роль використання інноваційних технологій у викладанні історії: огляд та перспективи. *Актуальні питання у сучасній науці* 2023. № 10(16). С. 600–612. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/6802/6838>
18. Мирошніченко В. О. Використання сучасних інформаційних технологій: формування мультимедійної компетентності (для спеціальності - Історія): навч. посіб. / ред.: К. О. Баханов. Київ: Центр учб. літ., 2015. 294 с.
19. Мисан В. О. Принципи змісту шкільного курсу історії України як дидактична проблема *Проблеми дидактики історії*. 2017. Вип. 8. С. 49-56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prdist_2017_8_7

20. Михайлюк В. Сучасні технології у викладанні історії в школі: теоретичні засади студентської педагогічної практики. *International Science Journal of Education & Linguistics*. Vol. 1, No. 3, 2022, pp. 120–130. URL: <file:///D:/Download/j.isjel.20220103.12.pdf>
21. Мороз П. В., Мороз І. В. Формування дослідницької компетентності засобами сучасного шкільного підручника історії. *Проблеми сучасного підручника*. 2020. Вип. 24. С. 141–162. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2020-24-142-162>
22. Освіта впродовж життя: зарубіжний досвід та національна практика: монографія / За заг. ред. Л. Прокопів, В. Стинської. Івано-Франківськ: НАІР, 2022. 288 с.
23. Охредько О. Е. Формування предметно-історичних компетентностей на уроках історії України в 7-9 класах. *Інтерактивна школа творчого вчителя*. 2021. URL: <https://www.slideshare.net/slideshow/79-93538546/93538546#5>
24. Педагогіка. Базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. І. Прокопенко, В. Гриньової, О. Іонової та ін. Х.: Фоліо, 2015. 572 с.
25. Пижик А. М., Черевичний Г. С. Методика викладання історії в школі: навчально-методичні матеріали для студентів історичного факультету. Навчальний посібник. К.: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2020. 112 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1X3hUpb2K7rJJdzgZjMVVcBwEKN40kOoB/view>
26. Пометун О. І. Компетентісно орієнтована методика навчання історії в основній школі: методичний посібник / О. І. Пометун, Н. М. Гупан, В. С. Власов. К.: ТОВ «КОНВІ ПРИНТ», 2018. 208 с. URL: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/komp_2018.pdf
27. Пометун О. І., Гупан Н. М., Ремех Т. О., Серова Г. В. Основи інтегрованого навчання учнів громадянської освіти та історії в 5–6 класах: метод. посіб. К.: «Освіта», 2024. 134 с.
28. Притула О., Рябовол Л. Правова предметна компетентність: аналіз наукових підходів до визначення поняття та структурування. *Теорія та методика навчання суспільних дисциплін: науково-педагогічний журнал*. 2020. № 1(8). С. 149–153. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/items/90c5d783-a3ba-4f5f-9316-755a574e43b6>
29. Ремех Т. О. Компоненти і прояви правової предметної компетентності учня. *Народна освіта*. № 3(27). 2015. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=3741
30. Рябовол Л. Т. Компетентнісний потенціал суспільствознавчих предметів (за ключовими компетентностями). *New impetus for the advancement of pedagogical and psychological sciences in Ukraine and EU countries: research matters: Collective monograph*. Vol. 2. Riga, Latvia : Baltija Publishing», 2021. С. 150-167. URL: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-032-2-34>
31. Старжець В. І., Левдер А. І. Сучасні підходи до формування громадянської компетентності учнів на уроках історії України в 10–11 класах. *Вісник науки та освіти. Серія «Педагогіка»*. 2024. № 6(24). С. 944–956. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-6\(24\)-944-956](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-6(24)-944-956)
32. Терно С. О. Критичне мислення та інноваційні стратегії в історичній освіті: посібник для здобувачів ст. вищ. осв. магістра ОПП «Середня освіта (Історія)». Запоріжжя: ЗНУ, 2023. 120 с. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/bitstream/123>
33. Терно С. О. Критичне мислення: методи та стиль навчання. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. 2019. Вип. 52. Том 2. С. 183-189. URL: <https://doi.org/10.26661/swfh-2019-52-055>
34. Цюняк О. Формування професійної готовності майбутніх педагогів до інноваційної діяльності: практикум. Ів.-Франківськ: НАІР, 2020. 144 с.
35. Шкільний курс правознавства та методика його викладання: навчально-методичний посібник / Укладачі: Ю. А. Хоптяр, А. В. Семенюк-Прибатень. Кам-Под.: Абетка світ, 2024. 90 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/8089/Shkilnyi-kurs-pravoznavstva-ta-metodyka-yoho-vykkladannia.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Допоміжна

36. Uzwyshyn, R. J. (2023). From Open Science and Datasets to AI and Discovery. Trends & issues in library technology, January 2023, 26-38. <http://doi.org/10.13140/RG.2.2.20360.70404>
37. Булда А. А. Навчати умінно вчитися. Методика формування предметних умінь старшокласників у процесі вивчення правознавства: навч.-метод. посіб. К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2013. 296 с
38. Валько Л. М. Сучасні підходи та інноваційні тенденції в методиці навчання історії. *Актуальні питання історії України, всесвітньої історії та методик їх викладання: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Рівне, 19 трав. 2023 р.)* / Міжнар. економ.-гуманіт. ун-т ім. акад. Степана Дем'янчука. Рівне: МЕНУ, 2023. С. 130–133.
39. Данилевська О., Ващук Д., Івченко О. НУШ 6 клас. Інноваційні інструменти та освітні технології сучасного вчителя історії. *Генеza*. 2023. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=5qNQ9LI0KN4>
40. Дем'янчук А. С. Виховання в дусі миру як пріоритетний напрям роботи викладачів Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука. *Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ*. 2018. Вип. 2. С. 21–26. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppog_2018_2_5
41. Дірявка Ю. П., Невгодовська І. О. Інноваційні форми організації занять в школі з метою формування історичної компетентності учнів. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2019. №180. С. 74–81. URL : <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/96>
42. Енциклопедія інтерактивного навчання / Олена Пометун. Київ: [б. в.], 2007. 141 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Pometun_Olena/Entsyklopediia_interaktyvnoho_navchannia.pdf
43. Карташова Л. А. Розвиток цифрової компетентності педагога в інформаційно-освітньому середовищі закладу загальної середньої освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2018. Том 68. № 6. С. 193–205.
44. Комп'ютерні ігри у процесі вивчення історії: американський досвід навчання учнів середньої школи // <http://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/5051>
45. Мисан В. Місія шкільної історії: вчити мислити, чи зазубрювати факти-події? *Проблеми дидактики історії*. 2017. Вип. 9. С. 77–85.
46. Мороз П. В. Мороз І. В. Дослідницька діяльність учнів у процесі навчання всесвітньої історії в основній школі: методичний посібник. К.: ТОВ «КОНВІ ПРИНТ», 2018. 96 с.
47. Пометун О. Активне навчання: теорія й застосування у навчанні історії в Новій українській школі. URL: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-315-6-12>
48. Ремех Т. О. Практичні заняття з правознавства: методичний аспект. *УПЖ*. 2016. № 4. С. 43–51. URL: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/208>
49. Рябовол Л. Аксіологічний підхід: реалізація у змісті навчального предмета «Основи правознавства» (9 клас). *Проблеми сучасного підручника*. 2024. № 31. С. 201–210. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2023-31-201-210>
50. Сойко І. М. Впровадження інноваційних педагогічних технологій навчання мовно літературної освітньої галузі в початкових класах Нової української школи. *Технології організаційно-управлінської та освітньої діяльності в початкових класах Нової української школи в умовах інтеграції України до Європейського Союзу. Монографія / за заг. ред. О. О. Красовської*. Рівне: О. Зень, 2023. 422 с. С. 136–176.
51. Старжець В. І. Практичні заняття на уроках історії України як важливий чинник формування історичної пам'яті старшокласників. *Політика пам'яті: досвід Європи для України. Мат. І Міжн. наук. кон. 17-18 лист. 2023 р., м. Запоріжжя*. ЗНУ, 2023. С. 164–168. https://sites.znu.edu.ua/interactiv.edu.lab/Statti_z2012/tezi_Memory_Politics-2023-11.pdf
52. Стьопул І. Сучасний урок історії в умовах Нової української школи: реалізація компетентнісного підходу. *Освіта і наука*. 2021. № 1. С. 56–60.
53. Терно С. О. Інструменти коучингу в професійному розвитку вчителя історії. *Історія в рідній школі*. 2022. № 2-3. С. 9-14. URL: <https://fsu-znu.academia.edu/SergiyTerno>

54. Терно С. О. Теорія розвитку критичного мислення (на прикладі навчання історії): посібник для вчителя. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2011. 105 с. URL: http://ppko-koippo.edukit.kr.ua/Files/downloads/Terno_CTDTheory-1.pdf
55. Шаріпова Т. В. Впровадження інноваційних технологій на уроках історії, як чинник створення оптимальних умов розвитку для особистості. URL: <http://fel2005.dp.ua/docs/blog/09/028.pdf>

14. Інформаційні ресурси.

1. Міністерство освіти і науки України. *Законодавство*. Розділ – Загальна середня освіта. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/zagalna-serednya-osvita>
2. Інститут модернізації змісту освіти. Розділ – електронні версії підручників. Режим доступу: <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>
3. Інститут педагогіки НАПН України. Розділ – методичні посібники. Режим доступу: <https://undip.org.ua/rubric/metodman/>
4. Нова українська школа. Режим доступу: <https://nus.org.ua/>
5. Чинні навчальні програми. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
6. Освітній проєкт «На урок». Режим доступу: <https://naurok.com.ua/>
7. «Всеосвіта» - Національна освітня платформа. Режим доступу: <https://vseosvita.ua/>
8. Шкільне життя. Режим доступу: <https://www.schoollife.org.ua/>
9. Український інститут національної пам'яті. Режим доступу: <http://www.memory.gov.ua>
10. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
11. Електронна бібліотека Чтиво. Розділ – Історична література. Режим доступу: <http://chtyvo.org.ua/genre/istorychna/books/>
12. The Council of Europe. History Teaching – History Education. Режим доступу: <https://www.coe.int/en/web/history-education/home>